

Vlaamse Woonraad 2017

Werkprogramma

VLAAMSE
WOONRAAD

Vlaanderen
is wonen

Colofon

Vlaamse Woonraad

De Vlaamse Woonraad is de strategische adviesraad voor het beleidsveld wonen.

Adres: Koning Albert II-laan 19, bus 23, 1210 Brussel

E-mail: vlaamse.woonraad@rwo.vlaanderen.be

Website: www.vlaamsewoonraad.be

Tel.: 02 553 10 39

**VLAAMSE
WOONRAAD**

Inhoud

1.	Situering	2
2.	Thema- adviezen op eigen initiatief	3
2.1.	Kinderen en wonen	3
2.2.	Organisatie lokaal woonbeleid	3
2.3.	De organisatie van de sociale huurmarkt	4
3.	Actualiteits-adviezen	5
3.1.	Druk op private huurmarkt	5
3.2.	Knelpunten huursubsidie en huurpremie	5
3.3.	Andere actualiteits-adviezen	5
4.	Adviezen op verzoek	6
5.	Belanghebbendenmanagement / beleidsconsultatie	7
6.	Communicatie	8
7.	Vorming en gedachtewisseling	9
7.1.	Extern gerichte initiatieven	9
7.2.	Intern gerichte initiatieven	9
8.	Betrokkenheid bij het Steunpunt Wonen	10

1.

Situering

In uitvoering van artikel 18 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden dient de Vlaamse Woonraad als strategische adviesraad jaarlijks een werkprogramma op te stellen. Voorliggend werkprogramma is op 17 november en 22 december 2016 besproken en goedgekeurd door de Raad. Het werkprogramma wordt bezorgd aan het kabinet van de minister bevoegd voor wonen.

Het werkprogramma geeft aan welke adviezen de Vlaamse Woonraad op eigen initiatief wenst te verlenen, om welke adviezen hij mogelijks om advies zal worden verzocht, en welke (interne) activiteiten worden georganiseerd. Ten gevolge van de inbedding van het secretariaat van de Vlaamse Woonraad in het Agentschap Wonen-Vlaanderen, besteedt dit werkprogramma tevens aandacht aan onderwerpen die aansluiten op beleidsprocessen. In dit verband kunnen actualiteitsadviezen of belanghebbendenmanagement in samenspraak met de administratie en/of kabinet worden opgezet.

2.

Thema- adviezen op eigen initiatief

2.1. Kinderen en wonen

In een publieksmoment (mei 2016) heeft de Raad zijn advies dak- en thuisloosheid uiteengezet. In de marge van dit initiatief hebben het Kinderrechtencommissariaat en de Raad besloten een gezamenlijk thema-advies over kinderen en wonen uit te werken.

Ieder heeft recht op menswaardig wonen, ook de minderjarigen hebben dit recht. De Vlaamse Wooncode stelt werk te maken van een aangepaste woning van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs met woonzekerheid.

Veel minderjarigen in Vlaanderen kunnen rekenen op een kwaliteitsvolle woning, maar dit is niet voor iedereen weggelegd. In het thema-advies 'Kinderen en wonen' plaatsen het Kinderrechtencommissariaat en de Raad kinderen en jongeren op de voorgrond. Vanuit een kind-perspectief worden een aantal woonsituaties bekeken en wordt het woonbeleid geanalyseerd.

Dit advies werd opgestart in 2016 en wordt afgerond in 2017.

2.2. Organisatie lokaal woonbeleid

In de beleidsbrief Wonen 2016 - 2017 wordt een 'herwerking' van het kader voor het lokaal woonbeleid aangekondigd (een beleidsproces te finaliseren in 2018). Het beleid wenst enerzijds de lokale autonomie te versterken en de lokale woonactoren maximaal te responsabiliseren. Anderzijds heeft het gewestelijke bestuursniveau de eindverantwoordelijkheid voor de realisatie en ondersteuning van het recht op wonen.

In dit advies wordt nagegaan hoe het woonbeleid (bestuurlijk) moet worden georganiseerd, vanuit welk kader en met welke finaliteit. Er wordt nagegaan welke opdrachten toebedeeld kunnen worden aan de gewestelijke overheid en welke het best lokaal worden geïmplementeerd. Bijzondere aandacht in dit advies kan worden verleend aan volgende aspecten:

- Hoe moet het lokale, bovenlokale en het gewestelijke woonbeleid algemeen worden uitgebouwd. Welke bestuursniveaus dienen opdrachten op te nemen?
- Welke principes kunnen hierbij richtinggevend zijn (subsidiariteit, uniformiteit, heterogene of homogene pakketten) – in welke mate speelt de realisatie van het grondrecht op wonen hierbij een rol?
- Hoe kan de regierol worden aangescherpt en hoe kan dit evolueren (en hoe moet de relatie tot de woonactoren worden uitgewerkt)
- Wat kan verwacht worden van het lokaal versus bovenlokaal woonbeleid?

Dit advies wordt opgestart in de lente van 2017.

2.3.

De organisatie van de sociale huurmarkt

In dit thema-advies wordt nagegaan welke taakstelling sociale huur idealiter kan hebben. Welke uitdagingen stellen er zich en hoe kan de sociale huurmarkt hiertoe worden gestructureerd en georganiseerd. In dit advies worden de bestaande doelgroep, het huurregime, financiering waar mogelijk als een (vast) gegeven aangenomen. Het advies kan volgende aspecten nagaan:

- Moet de sector streven naar één organisatiemodel, met integratie SHM / SVK (waarom of waarom niet)? Moet er ruimte blijven voor eigenheid en wat houdt dan de eigenheid in (aanpak, begeleiding....).
- Hoe moet de samenwerking met en de verhouding tot gemeente en OCMW worden georganiseerd, o.m. naar werkingsgebied en onderscheiden opdrachten? Kan dit worden geoptimaliseerd?
- Moeten de autonomie en de zelfstandige invulling van de opdrachten worden versterkt (zo ja, in welke mate)?

Er wordt nagegaan in welke mate het advies overlappend is met de studieopdracht van het Steunpunt Wonen. In voorkomend geval wordt dit advies niet opgestart.

3. Actualiteits-adviezen

De Raad wenst geregeld in te spelen op maatschappelijk relevante, actuele onderwerpen binnen het woonbeleid om hieromtrent (op korte termijn) een actualiteits-advies te formuleren.

3.1. Druk op private huurmarkt

Woonactoren en veldwerkers stellen vast dat de zwakste inkomensgroepen moeilijker en moeilijker een passende betaalbare woning vinden op de private huurmarkt. De huurprijzen nemen toe en het aanbod aan 'betaalbare' huurwoningen lijkt af te nemen. Dit probleem is niet nieuw, maar wordt alsmat meer nijpend. In een dergelijke context is elke toename van de vraag voelbaar en verscherpend. De vluchtelingencrisis zet bijkomend druk op (bepaalde delen) van de private huurmarkt.

Dit actualiteits-advies wenst de problematiek algemeen in kaart te brengen. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar de situatie op het terrein en de bevraging van veldwerkers. Via casussen (Gent / Turnhout / Damme) wordt de problematiek in verschillende contexten geduid en er wordt aangegeven hoe lokaal de problematiek wordt aangepakt. Dit actualiteits-advies wordt opgezet en gefinaliseerd begin 2017.

3.2. Knelpunten huursubsidie en huurpremie

Dit actualiteits-advies speelt in op het voorgenomen beleidsinitiatief om de huursubsidie en de huurpremie te herwerken in de loop van 2017. De herwerking wordt mede aangestuurd door een voorafgaandelijke studie van het Steunpunt Wonen.

Met dit advies wenst de Raad de knelpunten in de stelsels op te sommen. Hiertoe worden de praktijkwerkers bevraged. De opgesomde knelpunten houden geen appreciatie van de Raad in, wel betreft het een bundeling van standpunten/bedenkingen die op het terrein hoorbaar zijn. Het advies kan dienstig zijn in het op te starten beleidsproces.

Dit actualiteits-advies wordt opgezet en gefinaliseerd begin 2017.

3.3. Andere actualiteits-adviezen

Naar aanleiding van specifieke gebeurtenissen, ontwikkelingen op het terrein kan de Raad beslissen om (op korte termijn) zijn standpunt kenbaar te maken via een actualiteits-advies. De Raad zal in dit verband bijzondere aandacht verlenen aan de ontwikkelingen op het terrein.

4.

Adviezen op verzoek

De regelgevingsagenda bij de Beleidsbrief Wonen 2016-2017 vermeldt diverse regelgevende initiatieven die in het lopend jaar zullen worden opgestart. Deze zullen mogelijk resulteren in een adviesvraag aan de Vlaamse Woonraad.

Uit de regelgevingsagenda en overleg met het kabinet blijkt dat adviesvragen kunnen worden verwacht inzake:

- Decreet Vlaamse huurwetgeving
- Decreet wonen in eigen streek
- Woonbeleidsplan
- Optimalisatie en wijziging beleidskader woonkwaliteitsbewaking
- Besluit Vlaamse Regering performantie sociale huisvesting
- Besluit Vlaamse Regering procedure sociale huisvesting (in functie van lokale autonomie)
- Besluit Vlaamse Regering inzake oproep nieuwe woonvormen
- Besluit Vlaamse Regering vereenvoudiging Sociale Huur
- Besluit Vlaamse Regering sociale leningen
- Besluit Vlaamse Regering afstemming huursubsidie huurpremie
- Besluit Vlaamse Regering wijziging sociale verhuurkantoren (naar aanleiding van evaluatie)
- Besluit Vlaamse Regering wijziging fonds ter preventie uithuiszetting
- Besluit Vlaamse Regering stimulerende maatregelen private huurmarkt
- Besluit Vlaamse Regering toezicht woonactoren.

5.

Belanghebbendenmanagement / beleidsconsultatie

De Vlaamse Woonraad is pleitbezorger voor een gerichte consultatie van belanghebbenden in een vroege fase van het beleidsproces. Consultatie van alle relevante betrokkenen wordt beschouwd als een cruciaal instrument om de kwaliteit en het draagvlak voor de regelgeving te verbeteren. De Raad acht het nuttig om in specifieke beleidsprocessen een BHM op te zetten. Dit zal in samenspraak met het kabinet en de administratie worden afgesproken.

6.

Communicatie

De Vlaamse Woonraad wenst zijn adviezen voldoende kenbaar te maken aan de diverse stakeholders van het Vlaamse Woonbeleid, rekening houdend met de financiële mogelijkheden van de Vlaamse Woonraad.

- De adviezen op verzoek worden zowel aan de verzoekende partij (meestal de minister bevoegd voor wonen) als aan de Commissie Wonen van het Vlaams Parlement bezorgd.
- De adviezen van de Vlaamse Woonraad zijn beschikbaar op www.vlaamsewoonraad.be. (vanaf voorjaar 2016 onderdeel van www.wonenvlaanderen.be)
- De Vlaamse Woonraad verstuurt drie maal per jaar een digitale nieuwsbrief naar externen. Hierin worden recente raadsadviezen samengevat en eigen activiteiten aangekondigd
- Thematische adviezen op eigen initiatief kunnen in beperkte oplage worden gedrukt en verspreid onder de belangstellenden.
- Thematische adviezen worden op specifieke fora toegelicht (vaktijdschriften, studiedagen,...). De Vlaamse Woonraad zal deze werkwijze blijven hanteren (en indien mogelijk intensifiëren).
- Diverse leden van de Raad verwijzen in hun publicaties (nieuwsbrief, tijdschrift,...) naar de adviezen van de Vlaamse Woonraad. Deze werkwijze wordt verder aangemoedigd.

7.

Vorming en gedachtewisseling

7.1. Extern gerichte initiatieven

In de loop van 2017 gaat de Raad na of een communicatie- en/of vormingsmoment moet worden opgezet naar aanleiding van een geformuleerd advies. Normaliter wordt een vormingsmoment gehouden wanneer een (thematisch) initiatiefadvies kan rekenen op externe belangstelling. Sprekers worden dan uitgenodigd om bepaalde aspecten van het advies toe te lichten en/of te becommentariëren.

7.2. Intern gerichte initiatieven

Via interne vormingsmomenten wenst de Raad de gedachtewisseling en discussie onder de leden over de uitdagingen voor het Vlaamse woonbeleid te stimuleren.

Een aantal specifieke thema's kunnen op vraag van de leden van de Raad worden belicht. Mogelijke onderwerpen die kunnen worden toegelicht en besproken zijn:

- Het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
- Het huurbeleid in het Hoofdstedelijk Brussels Gewest
- Concrete projecten inzake vernieuwing (ruimtelijk / woonvormen /...)

Toelichtingen / uiteenzettingen kunnen worden gekoppeld aan de vraag naar een advies over onderwerpen die het beleidsveld wonen aanbelangen.

Er kan een beroep gedaan worden op de inbreng en de expertise van de leden van de Raad.

8.

Betrokkenheid bij het Steunpunt Wonen

De Vlaamse Woonraad zetelt in de stuurgroep en diverse (inhoudelijke) begeleidingscommissies van het Steunpunt Wonen. Op die manier kunnen verbanden worden gelegd tussen bekommernissen van het maatschappelijk middenveld inzake het woonbeleid en het wetenschappelijk onderzoek.

Verantwoordelijke uitgever:
Pol Van Damme,
Koning Albert II-laan 19, bus 23,
1210 Brussel